

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Gfv.VI.30.550/2021/2.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Osztovits András előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: Dr. Farkas László ügyvéd

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: Óvári Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Óvári Judit ügyvéd)

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Szekszárdi Törvényszék 16.Pf.20.294/2021/7. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Szekszárdi Járásbíróság 33.P.20.184/2019/35-II. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Megállapítja, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem 66.000 (hatvanhatezer) forint összegű, a felperes személyes költségmentessége miatt meg nem fizetett illetékét az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] 2006. november 15-én a peres felek CHF-alapú, szabad felhasználású kölcsönszerződést kötöttek. A szerződéskötés napján a felperes kockázatfeltáró nyilatkozatot írt alá, amely – többek között – rögzítette: a szerződés szerint választott idegen deviza átváltási aránya (árfolyam) a napi piaci mozgások hatására változhat, egy esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozás (emelkedés) előre nem látható és előre ki nem számítható többletköltséget okoz. Amennyiben a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, úgy növekszik a finanszírozás ellenértéke. A tőkeösszeg és kamatainak megfizetéséhez ebben az esetben magasabb forintösszeg szükséges, azaz ebben az esetben a felvett devizahitel visszafizetéséhez több forintot kell a megfelelő devizanemre átváltva felhasználni.

[2] 2009. április 17-én az alperes szerződést a felperes nem szerződésszerű teljesítésére hivatkozással felmondta.

[3] A felperes keresetében a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a szerződésnek az árfolyamkockázat viselését teljes egészében a felperesre hárító rendelkezései tisztességtelenek. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés hatályossá nyilvánítását kérte akként, hogy tartozása a kölcsön összegére és annak időarányos kamata megfizetésére korlátozódik.

[4] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a szerződés tartalma és a kockázatfeltáró nyilatkozat együttesen mindenben eleget tett az Európai Unió Bírósága és a Kúria vonatkozó joggyakorlatában megállapított szempontoknak: a tájékoztatás egyértelmű és világos volt, az alaki és tartalmi követelményeknek megfelelt, felhívta a felperes figyelmét az árfolyamváltozás gazdasági következményeire azok kiszámíthatatlanságára.

[6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezési indokaira tekintettel úgy ítélte: a kölcsönszerződés VII. pontját, az árfolyamkockázati tájékoztatót, valamint az elsőfokú eljárásban kihallgatott két tanú vallomását összességében és egyenként is értékelve helytálló az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a kockázati tájékoztató az Európai Unió Bírósága és a Kúria jogegységi határozataiban megfogalmazott kritériumainak maradéktalanul megfelelt. A tájékoztatás alapján a felperes értékelni tudta az árfolyamváltozásnak a pénzügyi kötelezettségére gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeit is, amelyből okszerűen nem vonhatta le a felperes azt a következtetést, hogy az árfolyamkockázat nem valós. A másodfokú bíróság mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[7] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben jogszabálysértésként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) és (4) bekezdéseire hivatkozott, egyúttal a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is benyújtott a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján.

[8] Álláspontja szerint nem egységes az ítélkezési gyakorlat az alperes kockázatfeltáró nyilatkozatának megítélésével kapcsolatban, a Fővárosi Ítéltábla több ítéletében is azt tisztességtelennek találta.

[9] A Pp. 409. § (3) bekezdése körében kifejtette, hogy a Kúria a Pfv.I.20 955/2020. számú ügyben hozott ítéletében szintén az alperes által rendszeresített kockázatfeltáró nyilatkozat tisztességtelenségét állapította meg.

[10] A Kúria előjáróban rögzíti, mivel az elsőfokú bíróság határozatát a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésekre utalással, azonos jogi indokolással hagyta helyben, ezért a Pp. 408. § (2) bekezdése és 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében a felperesnek engedélyezés iránti kérelmet kellett előterjesztenie.

[11] A Kúria a felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

[12] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben az 1/2021. (VII.12.) PK vélemény (a továbbiakban PK vélemény) a 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel a felperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet egyedül abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének biztosítása, valamint a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt-e.

[13] Jelen ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjában és (3) bekezdésében foglalt követelmények – az alábbiak szerint – nem teljesültek.

[14] A PK vélemény értelmében a Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban, az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást.

[15] A Kúria előrebocsátja, az alperes perbelivel megegyező tartalmú tájékoztatását már több ügyben is vizsgálta, és azt világosnak és érthetőnek, következésképpen tisztességesnek ítélte (pl. Gfv.VII.30.371/2020/7., Gfv.VII.30.220/2020/6., Pfv.I.20.125/2021/3.) Kifejtette, az alperes tájékoztatója megfelel a Kúria polgári jogegységi határozatainak és az EUB joggyakorlatának is. A szerződésbe foglalt és a külön okiratban átadott tájékoztatásból kitűnik, hogy a kockázat reális és bármilyen mértékű lehet, továbbá figyelmeztetést tartalmaz arra vonatkozóan is, hogy mindez a fizetési terhek jelentős növekedésével járhat, amit az alperes nem vállal át. Így a tájékoztató alapján az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes, átlagos fogyasztó felmérhette az árfolyamváltozásnak a szerződés teljesítésére kiható lehetséges következményeit, és a személyi, vagyoni viszonyaira vonatkozó akár jelentős hatását.

[16] A Kúria figyelemmel volt arra is, hogy Jogegységi Panasz Tanácsa a 2021. november 22-én hozott és a Magyar Közlöny 2021. évi 243. számában 2021. december 28-án közzétett Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozata (a továbbiakban: JPE határozat) értelmében a 2/2014. PJE határozat 1. pontja (Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen) azzal a kötelező (kiegészült) értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet (JPE határozat elvi tartalom, 34. pont). A Kúria a Gfv.VI.30.226/2021/9. számú ítéletében megállapította, hogy az alperesi tájékoztató a fenti elveknek megfelel, a Kúria által követett, fentebb hivatkozott egyedi ügyekben folytatott joggyakorlata a PJE határozatot követően is kötelező erejűként hivatkozható.

[17] A kifejtettek értelmében a Kúria a felvetett jogkérdésben már állást foglalt közzétett eseti döntésében és a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet azzal nem ellentétes. Erre tekintettel a felperes által előadott érvekre hivatkozással a Kúria nem látta engedélyezhetőnek a felülvizsgálatot, következésképpen azt a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta.

[18] A felperes személyes költségmentessége miatt a meg nem fizetett 66.000 forint összegű felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

[19] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

[20] A Kúria a határozatot tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2022. március 29.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András s.k. előadó bíró,
Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

S.K.

bíróági ügyintéző